

Laki

sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 15 §:n 3 momentti, sekä
muutetaan 6—8 ja 10 §, 11 §:n 1—3 momentti, 15 §:n 2 ja 4 momentti, 16 §:n 1 momentti ja 2 momentin 3 ja 4 kohta, 17 §, 18 §:n 1 ja 3 momentti, 19 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 20—29 § sekä 30 §:n 2 ja 4 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 8 § osaksi laissa 925/2017, 16 §:n 2 momentin 4 kohta laissa 740/2024 ja 27 § sekä 30 §:n 2 ja 4 momentti laissa 597/2022, seuraavasti:

6 §

Tietojen antaminen valvontaviranomaiselle

Sosiaalihuollon ammattihenkilö on velvollinen salassapitosäännösten estämättä antamaan Lupa- ja valvontaviraston pyytämät, sille tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot ja selvitykset.

7 §

Oikeus harjoittaa sosiaalityöntekijän ammattia Suomessa suoritetun koulutuksen perusteella

Lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa sosiaalityöntekijän ammattia laillistettuna ammattihenkilönä henkilölle, joka on suorittanut Suomessa ylemmän korkeakoulututkinnon, johon sisältyy tai jonka lisäksi on suoritettu pääaineopinnot tai pääainetta vastaavat yliopistolliset opinnot sosiaalityössä.

8 §

Oikeus harjoittaa sosionomin, geronomin ja kuntoutuksen ohjaajan ammattia Suomessa suoritetun koulutuksen perusteella

Lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa sosionomin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä henkilölle, joka on suorittanut sosiaalialalle soveltuvan ammattikorkeakoulututkinnon Suomessa.

Lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa geronomin ammattia henkilölle, joka on suorittanut sosiaalialalle soveltuvan ammattikorkeakoulututkinnon Suomessa.

Lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa kuntoutuksen ohjaajan ammattia henkilölle, joka on suorittanut sosiaalialalle soveltuvan ammattikorkeakoulututkinnon Suomessa.

10 §

Muussa EU- tai ETA-valtiossa kuin Suomessa koulutuksen saanut EU- tai ETA-valtion kansalainen

Lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain (1384/2015) mukaisesti oikeuden harjoittaa Suomessa tämän lain 7 tai 8 §:ssä tarkoitettua ammattia Euroopan unionin jäsenvaltion tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiselle, jolle on jossakin muussa Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa suoritetun koulutuksen perusteella myönnetty tutkintotodistus tai muu asiakirja, joka kyseisessä valtiossa vaaditaan kyseiseen ammattiin, tai muu asiakirja, joka osoittaa hakijan valmiuden kyseisen ammatin harjoittamiseen.

Lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun lain mukaisesti oikeuden käyttää Suomessa nimikesuojatun ammattihenkilön ammattinimikettä Euroopan unionin jäsenvaltion tai Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiselle, jolle on jossakin muussa Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa saadun koulutuksen perusteella kyseisessä valtiossa myönnetty tutkintotodistus tai sen kanssa vastaavaksi määritelty koulutuksesta annettava asiakirja, joka kyseisessä valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi kyseiseen ammattiin, tai muu asiakirja, joka osoittaa hakijan valmiuden kyseisen ammatin harjoittamiseen.

Lupa- ja valvontavirasto voi määrätä hakijalle korvaavina toimenpiteinä sopeutumisajan tai kelpoisuuskokeen noudattaen, mitä ammattipätevyyden tunnustamisesta annetussa laissa niiden määräämisestä säädetään.

11 §

Euroopan unioniin tai Euroopan talousalueeseen kuulumattomassa valtiossa koulutuksen saanut

Lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden harjoittaa Suomessa 7 tai 8 §:ssä tarkoitettua ammattia henkilölle, jolle on Euroopan unioniin tai Euroopan talousalueeseen kuulumattomassa valtiossa suoritetun koulutuksen perusteella myönnetty tutkintotodistus tai muu asiakirja, joka kyseisessä valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi kyseiseen ammattiin.

Lupa- ja valvontavirasto myöntää hakemuksesta oikeuden käyttää nimikesuojatun ammattihenkilön ammattinimikettä henkilölle, jolle on Euroopan unioniin tai Euroopan talousalueeseen kuulumattomassa valtiossa suoritetun koulutuksen perusteella myönnetty tutkintotodistus tai muu asiakirja, joka kyseisessä valtiossa vaaditaan oikeuden saamiseksi kyseiseen ammattiin.

Lupa- ja valvontavirasto voi määrätä hakijalle korvaavina toimenpiteinä sopeutumisajan tai kelpoisuuskokeen. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin sopeutumisajasta ja kelpoisuuskokeesta sekä hakijalle asetettavista muista pätevyysvaatimuksista.

15 §

Ohjaus ja valvonta

Lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo valtakunnallisesti sosiaalihuollon ammattihenkilöiden ammattitoimintaa.

Lupa- ja valvontavirastossa on sosiaalihuollon ammattihenkilöiden valvontaa varten sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden valvontalautakunta, jonka kokoonpanosta ja tehtävistä säädetään Lupa- ja valvontavirastosta annetun lain (530/2025) 15 §:ssä.

16 §

Sosiaalihuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteri

Lupa- ja valvontavirasto pitää sosiaalihuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriä Lupa- ja valvontavirastosta annetun lain 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen valvontatehtävien hoitamiseksi.

Rekisteriin merkitään seuraavat tiedot:

3) Lupa- ja valvontaviraston sosiaalihuollon ammattihenkilölle tämän lain mukaisesti antama huomautus sekä tiedot ammattitoiminnassa saadusta varoituksesta, sakko- tai vankeusrangaistuksesta tai viraltapanosta;

4) sellaisen laillistetun sosiaalihuollon ammattihenkilön ammattiin opiskelevan henkilön, tilapäisesti laillistetun sosiaalityöntekijän tehtävissä toimivan henkilön tai muun tilapäisesti sosiaalihuollon laillistetun ammattihenkilön tehtävissä toimivan henkilön, jolle Lupa- ja valvontavirasto on antanut valvontatoimenpiteenä huomautuksen, kirjallisen varoituksen tai turvaamistoimenpiteen, nimi, henkilötunnus ja kotiosoite sekä tiedot edellä tarkoitettusta valvontatoimenpiteestä.

17 §

Tietojen antaminen sosiaalihuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, Lupa- ja valvontavirasto voi salassapitosäännösten estämättä antaa viranomaiselle sekä sosiaali- ja terveydenhuollon työnantajalle ja toimintayksikölle tietoja tämän lain 16 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettua rikoksen seuraamuksesta työhön liittyvää soveltuvuusarviointia varten.

18 §

Julkinen tietopalvelu

Lupa- ja valvontavirasto voi luovuttaa julkisen tietoverkon välityksellä sosiaalihuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä tiedon sosiaalihuollon ammattihenkilön nimestä, rekisteröintinumerosta, syntymävuodesta ja ammattihenkilön ammattipätevyydestä sekä ammatinharjoittamisoikeuden rajoittamisesta (*julkinen tietopalvelu*).

Lupa- ja valvontaviraston on poistettava sosiaalihuollon ammattihenkilöä koskevat tiedot julkisesta tietopalvelusta välittömästi sen jälkeen, kun se on saanut tiedon sosiaalihuollon ammattihenkilön kuolemasta tai kun sosiaalihuollon ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeus on poistettu tai ammatinimikkeen käyttö on kielletty.

19 §

Ammattitoiminnan asianmukaisuuden selvittäminen

Jos on perusteltua aihetta epäillä, että sosiaalihuollon ammattihenkilö on sairauden, päihteiden väärinkäytön, heikentyneen toimintakyvyn tai muun vastaavan syyn vuoksi kykenemätön toimimaan ammatissaan, Lupa- ja valvontavirasto voi velvoittaa sosiaalihuollon ammattihenkilön lääkärintarkastukseen tai sairaalatutkimuksiin (*ammattillisen toimintakyvyn ja terveydentilan selvittäminen*).

Jos on perusteltua aihetta olettaa, että sosiaalihuollon ammattihenkilön ammatinharjoittamistaidoissa tai ammattitiedoissa on puutteita, Lupa- ja valvontavirasto voi velvoittaa sosiaalihuollon ammattihenkilön ammattitaitojen tai -tietojen tutkimiseksi työkokeiluun, työnäytteeseen tai kuulusteluun (*ammattitaidon selvittäminen*).

Jos sosiaalihuollon ammattihenkilö ei suostu ammatillisen toimintakyvyn ja terveydentilan tai ammattitaidon selvittämiseen, Lupa- ja valvontavirasto voi kieltää laillistettua ammattihenkilöä harjoittamasta ammattiaan taikka kieltää nimikesuojattua ammattihenkilöä käyttämästä nimikesuojatun ammattihenkilön ammattinimikettä.

20 §

Seuraamukset virheellisestä menettelystä

Lupa- ja valvontavirasto voi antaa seuraamuksen sosiaalihuollon ammattihenkilön virheellisestä toiminnasta, jos sosiaalihuollon ammattihenkilö:

- 1) laiminlyö 4—6 §:ssä säädetyn velvollisuuden;
- 2) suorittaa tehtäviä, joihin hänen koulutustaan tai ammattitaitoaan on pidettävä selvästi riittämättöminä;
- 3) toimii ammattitoiminnassaan muuten kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla olennaisesti virheellisesti.

Lupa- ja valvontavirasto voi 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa:

- 1) antaa sosiaalihuollon ammattihenkilölle tarkempia määräyksiä ammattitoimintaa varten;
- 2) rajoittaa laillistetun ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeutta määräajaksi tai toistaiseksi taikka poistaa laillistetun ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeuden määräajaksi tai toistaiseksi;
- 3) kieltää nimikesuojattua ammattihenkilöä käyttämästä nimikesuojatun ammattihenkilön ammattinimikettä määräajaksi tai toistaiseksi.

Lupa- ja valvontavirasto voi, jos asia ei anna aihetta 2 momentissa tai 25 §:ssä tarkoitettuun toimenpiteeseen, kiinnittää sosiaalihuollon ammattihenkilön huomiota asianmukaiseen ammattitoimintaan tai kehottaa häntä korjaamaan todetun puutteen tai epäkohdan taikka antaa sosiaalihuollon ammattihenkilölle huomautuksen vastaisen varalle. Tässä momentissa tarkoitettuun Lupa- ja valvontaviraston antamaan huomautukseen tai huomion kiinnittämiseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

Lupa- ja valvontavirasto voi ryhtyä 2 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin, jos ammattihenkilön virheellinen toiminta tai tehtävien laiminlyönti ovat luonteeltaan vakavia eivätkä ammattihenkilölle annetut lievemmat seuraamukset ole johtaneet toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen.

21 §

Kykenemättömyys toimia ammatissa

Jos sosiaalihuollon ammattihenkilö on sairauden, päihteiden väärinkäytön, heikentyneen toimintakyvyn tai muun vastaavan syyn perusteella taikka perustellusti todetun ammattitaidottomuuden vuoksi kykenemätön toimimaan sosiaalihuollon ammattihenkilön ammatissa, Lupa- ja valvontavirasto voi päättää 20 §:ssä säädetystä toimenpiteestä.

22 §

Ammattitoiminnassa tehty rikos

Jos sosiaalihuollon ammattihenkilö on tuomioistuimen lainvoimaisella päätöksellä tuomittu vankeusrangaistukseen rikoksesta, jonka hän on tehnyt ammattitoiminnassaan ja rikoksesta ilmenevien seikkojen perusteella voidaan epäillä, että ammattitoiminnan jatkaminen vaarantaisi asiakasturvallisuutta, Lupa- ja valvontavirasto voi rajoittaa laillistetun ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeutta tai poistaa sen toistaiseksi taikka kieltää nimikesuojattua ammattihenkilöä toistaiseksi käyttämästä sosiaalihuollon ammattihenkilön ammattinimikettä.

Jos edellä tarkoitetusta rikoksesta ilmenevät seikat ja siihen liittyvät olosuhteet ovat erittäin raskauttavat, Lupa- ja valvontavirasto voi poistaa laillistetun ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeuden pysyvästi tai kieltää nimikesuojattua ammattihenkilöä pysyvästi käyttämästä sosiaalihuollon ammattihenkilön ammattinimikettä.

23 §

Väliaikaiset turvaamistoimenpiteet

Käsitellessään 19—22 §:ssä tarkoitettuja asioita Lupa- ja valvontavirasto voi asiakasturvallisuuden niin vaatiessa väliaikaisesti rajoittaa laillistetun ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeutta tai kieltää laillistettua ammattihenkilöä harjoittamasta ammattia tai kieltää väliaikaisesti nimikesuojattua ammattihenkilöä käyttämästä sosiaalihuollon ammattihenkilön ammattinimikettä.

24 §

Ammatinharjoittamisoikeuden rajoittaminen tai poistaminen tai ammattinimikkeen käyttöoikeuden poistaminen ammattihenkilön omasta pyynnöstä

Lupa- ja valvontavirasto voi sosiaalihuollon ammattihenkilön omasta pyynnöstä rajoittaa laillistetun ammattihenkilön ammatinharjoittamisoikeutta tai poistaa sen. Lupa- ja valvontavirasto voi poistaa nimikesuojatun ammattihenkilön omasta pyynnöstä oikeuden käyttää asianomaista ammattinimikettä.

25 §

Kirjallinen varoitus

Jos sosiaalihuollon ammattihenkilö on ammattitoiminnassaan menetellyt vastoin lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä taikka syyllystynyt tehtävässään muutoin virheellisyyteen tai laiminlyöntiin, Lupa- ja valvontavirasto voi antaa hänelle kirjallisen varoituksen.

26 §

Ammatinharjoittamisoikeuden taikka ammattinimikkeen käyttöoikeuden palauttaminen

Jos sosiaalihuollon ammattihenkilöltä on poistettu ammatinharjoittamisoikeus määräajaksi tai toistaiseksi tai sitä on rajoitettu taikka häntä on kielletty käyttämästä sosiaalihuollon ammattihenkilön ammattinimikettä, Lupa- ja valvontaviraston on hakemuksesta palautettava ammatinharjoittamisoikeus, poistettava sen rajoitus tai palautettava ammattinimikkeen käyttöoikeus, jos ammatinharjoittamisoikeuden poistamisen tai rajoituksen tai ammattinimikkeen käyttöoikeuden kieltämisen aiheuttanut syy on lakannut. Hakijan tulee liittää hakemukseensa selvitys edellä tarkoitetun syyntä lakkaamisesta.

27 §

Lupa- ja valvontaviraston tiedonsaantioikeus

Lupa- ja valvontavirastolla on pyynnöstä oikeus salassapitosäännösten estämättä maksutta saada valtion, kunnan, kuntayhtymän ja hyvinvointialueen viranomaiselta sekä muulta julkisoikeudelliselta yhteisöltä, Kansaneläkelaitokselta, Eläketurvakeskukselta, eläkesäätiöltä ja muulta eläkelaitokselta, vakuutuslaitokselta, sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköltä, Potilasvakuutuskeskukselta sekä apteekilta tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot ja selvitykset.

28 §

Tuomioistuimen ilmoitusvelvollisuus

Tuomioistuimen tulee viipymättä lähettää Lupa- ja valvontavirastolle jäljennös päätöksestään, jolla se on määrännyt sosiaalihuollon ammattihenkilölle sakko-, vankeus- tai muun rangaistuksen sellaisen rikoksen johdosta, johon sosiaalihuollon ammattihenkilö on syyllistynyt ammattitoiminnassaan.

29 §

Kuulutus virallisessa lehdessä

Rajoitetusta, poistetusta, kielletystä tai palautetusta ammatinharjoittamisoikeudesta taikka sosiaalihuollon ammattihenkilön ammattinimikkeen käyttöoikeuden kieltämisestä tai sen palauttamisesta Lupa- ja valvontaviraston on viipymättä kuulutettava Virallisessa lehdessä.

30 §

Muutoksenhaku

Muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun Lupa- ja valvontaviraston päätökseen saa hakea oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa.

Jos Lupa- ja valvontavirasto ei ole antanut päätöstä 14 §:ssä säädettyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan hakemuksen hylkävään

päätökseen. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes hakemukseen on annettu päätös. Lupa- ja valvontaviraston on ilmoitettava valitusviranomaiselle päätöksen antamisesta. Tässä momentissa tarkoitetun valituksen tekemiseen ja sen käsittelyyn sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 25 päivänä toukokuuta 2026.

Helsingissä 22.5.2026

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Sosiaali- ja terveysministeri Wille Rydman